

A tréningek célja, metodikája, az útmutató

Tóth Petra

A tréningek

Az Útmutató: nemzetközileg tesztelt tréninganyag a szakemberek képzésére

- Alapja: pedagógiai modell, eszközök

Tréning célja

- **értelmi fogyatékosoknak nyújtott szolgáltatás fejlesztő támogatás legyen, nem pedig segítségnyújtás**
- **Ez azt jelenti, hogy a fejlesztő szakember képessé teszi, bátorítja, támogatja és elvárja a teljesítményt (a kliens képességei mentén)**
- **Ez az attitűd erősítendő a tréningeken**

Hangsúlyok a tréningen

- **szolgáltatás legyen oktató, nem pedig segítségnyújtó**
- **Együttműködés:** a feladatokat közösen kell megoldani, nem felosztani
- az emberek **tudása és képessége** nem szeparálható el
- **Rugalmasság:** az előre nem látható események magas fokú rögtönzést követelnek (rutin?)
- **A Pedagógiai Modell :** *”Ami igazán fontos, az a szemnek láthatatlan.”*
- **„képzési út”** ismertetése, amely **szorosan összefügg a pedagógiaival.**

Ez a képzés elvárja a trénerektől és a résztvevőktől egyaránt, hogy **ne csak szakmailag, hanem személyesebb szinteken is együtt működjenek.** Cél, **résztvevők személyes fejlődése** azáltal, hogy a csoport mintegy katalizátorként működik.

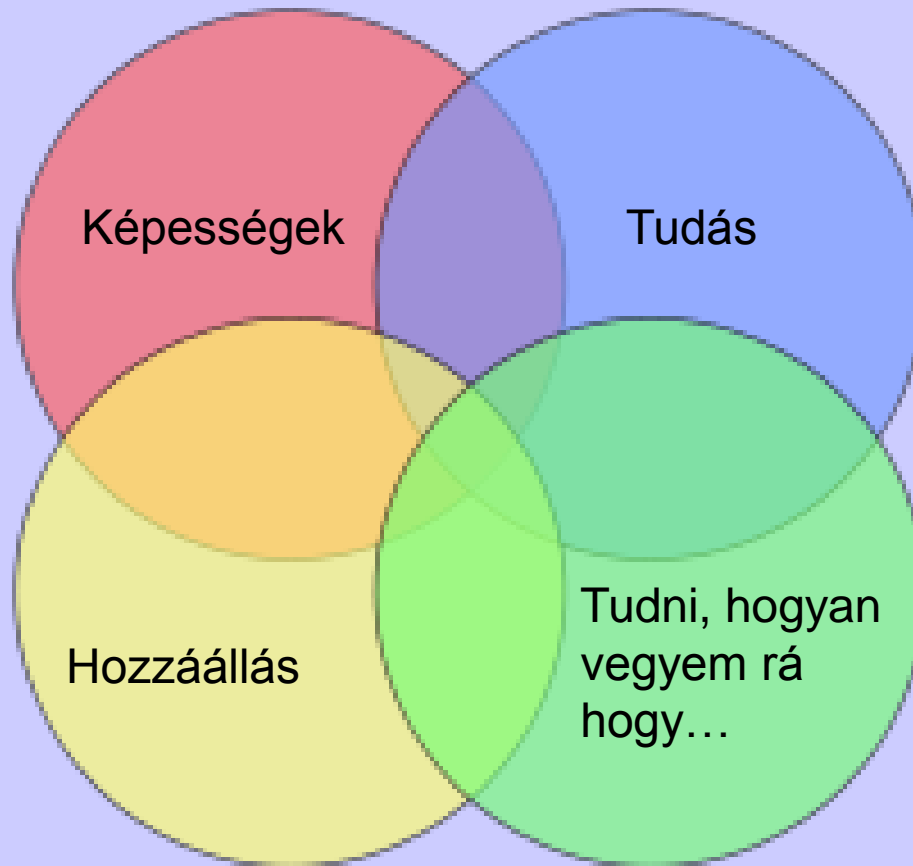
- Ez tulajdonképpen nem csoport terápia, hanem inkább olyan mint egy tornaterem, ahol a „kapcsolati izmaikat” edzik. **Így születik meg egy olyan munkakörnyezet, amely felszabadítja és újraértelmezi a tudást, tapasztalatot, ahol a hangsúly a támogatáson van, az építő kritikán és a mérlegelésen.**

Tréner feladatai és eszközei

- **Tapasztalati műhely** létrehozása: dolgozók mindennapi munkáján alapulva
- Az **eszközök testre szabása** (útmutató és modell tartalmának tiszteletben tartásával saját stílusban)
- A **Pedagógiai Modell használatára való buzdítás**
- **Szervezési mód:** frontális prezentáció vagy team-megbeszélés, esetmegbeszélés, csoportos szupervízió, stb
- **Eszközök / technikai segítség:** PowerPoint előadás az aktuális témáról, tanmesék, videók az attitűd megértéséhez, önértékelés a tudatosság növelése céljából, beszélgetés
- **Rendszeresség, találkozások, elérhetőség**

Kapcsolat áll a középpontban

- A szakemberek az **érzelmeikkel** dolgoznak
- **Tudatosságra** van szükség a munka során

- a szakemberek **elemzik saját oktatási stílusukat, attitűdjüket, látásmódjukat.**
- **növelik a napi teendőkben való tudatosságukat.**

Megértik, hogy a „tudatosság” eszköz, amely irányítani fogja az oktató cselekedeteket.

Pl.:

- **A „Mikor kell közbelépni és mikor nem?”** kritikus pont több síkot is érint egyszerre:

Tudás (tudni hogyan)	Készség (képesnek lenni)	Hozzáállás	Hogyan vegyem rá a másikat
Egy “félbeszakított megnyilvánulá s” tényleges oktatási módszer, és nem a beavatkozás hiánya.	Tudatában lenni, hogy mikor kell/lehet félbeszakítani valakit.	Alkalmi Pedagógia eszközének lenni.	Hagyjuk a másikat szabadon cselekedni. Ha a “félbeszakított megnyilvánulá s” a megfelelő pillanatban történik a személy meglepetéssze rűen fog “működni”.

A nemzeti tréning tanulási célkitűzései

Tudás (*Mit szeretnénk, ha elsajátítanának a tréning végéig?*)

- A kapcsolat szakaszai, alszakaszai
- A kapcsolat 6 axiómája

Készségek (*Mire szeretnénk, ha alkalmasak lennének az alkalom végére?*)

- Egy jelentőségteljes kapcsolat kialakítása és kezelése egy értelmi fogyatékos emberrel
- Önvizsgálat
- Megfelelő jelentés készítése

Attitűd (Mit szeretnénk, ha éreznének az alkalom végéig?)

- Bizalom, hogy **a dolgok változhatnak**
- Bizalom, a pedagógiai modell megvalósíthatóságában és hatékonyságában
- Hovatartozás-érzés egy transznacionális közösséghez, ami valami újat fog megtapasztalni

Megvalósítás: lépcsőzetesség

- **A szemlélet átadása lépcsőzetesen**
- **Első kör (lépcsőfok):** szakemberek akik először részesülnek a tréningben és **akik feladatuk kapják az attitűd átadását** egy második körös személynek
- **Második kör:** mindenki tartozik valakihez az elsőből, **ahol személyes segítséget kaphat a munkája során** felmerülő kérdésekre
- Harmadik, negyedik...
- **Előny: személyes felelősség mely elköteleződéshez vezethet, személyesség**

Kommunikáció

- Szakemberek, dolgozók, kliensek egymás közti kommunikációja
- Cél: közös fejlesztés, információátadás, csapatmunka
- Különböző szakterületek ötvözése a hatékonyság érdekében
- **Egyéni bánásmód megvalósulása:
esetmegbeszélések, szupervízió a dolgozók számára**

Spirális folyamat

Segítő kapcsolatból mindig az **oktató kapcsolat felé** haladunk

- **Folytonos változás**, monitorozás, kiigazítás szükséges ehhez
- A spirál alakzat tehát egyrészt a **segítő munkatárs fejlődési vonulatát jelképezi**, másrészt az **ügyfél fejlődését és a kettőjük közötti kapcsolat alakulását**
- Feltételezhető, hogy a **kapcsolat teljes mértékben nem tud a „segítő kapcsolaton” túllépni**, de folyamatosan törekedni kell a tudatosságra

Felépítés

- **Oktatás előtti szakasz: a segítő kapcsolat dominál.**
Cél: szolgáltatás hasznossága
- **Oktatási szakasz: képzési kapcsolat dominál.**
- Cél: egyéni fejlődés

- Fogalmak:
- **„segítő kapcsolat”**: a szakember és a középsúlyos fogatékos személy aszimmetrikus kapcsolata
- **„képzési kapcsolatot”** a legnagyobb tudatossággal kell megélnünk a fejlődést, fejlesztést (partneri viszonyban)

Oktatás előtti szakasz

- **1. alszakasz: Kapcsolódás**
- Fontos, a másik nem csupán egy fogyatékossgal élő ember, hanem egy **egyedi ember**, aki másokkal összehasonlíthatatlan, ezért nem lehet általánosítani
- **Cél:** integráció, egyéni megismerés, biztonság
- **Kritikus pont:** valódi megismerés, a diagnózison túl

- **2. alszakasz: Gondoskodás, Felelősségvállalás**
- **célja, hogy csökkentse az aszimmetriát**
- **Eszköz:** bizalom, intimitás
- **Kritikus pont:** dependencia, fogyatékos személy saját szükségleteivel szembenéz-e, rutin vs rítus

Oktatási szakasz 1

A fejlesztésben, a fejlődésben és a szociális beilleszkedésben segít.

- **1. alszakasz: Kísérés**
- **a bizalom kiépült, ez annak az alapja, hogy áthidaljuk a kezdeti aszimmetriát**
- kísérés, támogatás, biztonság
- **Oktatási szerződés.** A személyes képzési projekt. szolgáltatásnak (melyet a szakember képvisel) és a fogyatékossgal élő személynek meg kell egyeznie a célokban és tevékenységekben.
- **Az eredmények ellenőrzése** el kell magyarázni a sérült embernek, majd **cselekvésbe ágyazottan és ön-tanulási folyamatokat-, fejlődési lehetőségeket biztosítva törekszünk** a célok megvalósítására.
- Kritikus pontok: kísérés mikéntje, közbelépés indokoltsága

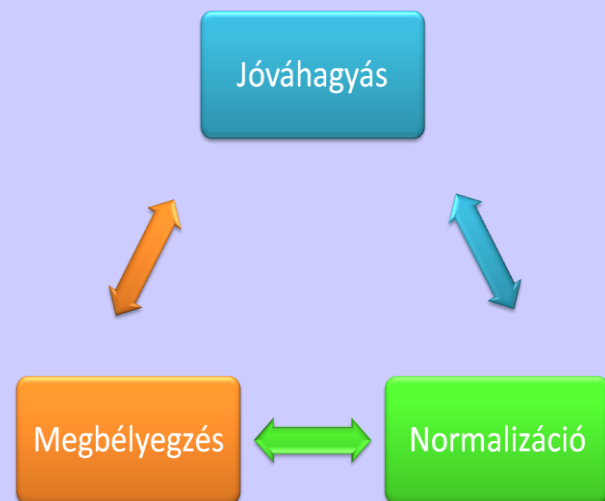

Oktatási szakasz 2

- **2. alszakasz:Növekedés és szociális integráció**
- a másik képes legyen a lehetőségekhez mérten a saját lábán megállni
- **A) A személyes kapcsolati rendszer újra felépítése és megerősítése**
- A valódi integráció teljes emberi kapcsolatokat szül, konkretizálja a cselekedeteket és lehetőségeket; emberi jogok megélését, új lehetőségek felbukkanását.
- **B) Partnerség**
- **egy felnőtt, partneri kapcsolat jött létre ebben a fázisban, amelyben a szakember vezetői szerepet tölt be körülhatárolt oktatási feladatokkal**

A képzési kapcsolat 6 axiómája

- **A Kapcsolat mindig alkalmazkodási viselkedés: viselkedési tér**
  - „Az utazó cica”
- **A Kapcsolat alakulása mindig rajtam múlik, tőlem függ**
  - „Az ökör és a béka”
- **A Kapcsolat mindig egyoldalú kockázatvállalást igényel**
  - „A skorpió és a béka”

A képzési kapcsolat 6 axiómája

- **A Kapcsolatnak mindig vannak hátráltató tényezői, akadályai**
  - félelem, tudás, hatalom, életkor
- **A kapcsolat mindig metamorfózist igényel**
  - Miben változtam mióta itt dolgozom?
- **A kapcsolat mindig felelősségvállalással jár**
  - Pillangó cirkusz

Várt eredmények

- Segítő szerepből **támogató felé elmozdulás**
- **Készségek** fejlődése
- **Megfelelő tudás**, eszköztár a munkavégzéshez
- **Partneri kapcsolat**: egyenrangú kapcsolatok
- **Tudatosság** a munkavégzésben

Köszönöm a figyelmet!